

Sygn. akt VIII U 1187/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodnicząca – Sędzia S.O. Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant – st. sekr. sąd. Katarzyna Tokarska-Jóźwik

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2017 roku w Lublinie

sprawy H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty na dalszy okres z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 11 czerwca 2012 roku znak (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje H. K. prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy począwszy od dnia 1 marca 2012 roku do dnia 30 listopada 2018 roku;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz H. K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII U 1187/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 czerwca 2012 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), odmówił H. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska Zakładu nie uznała ubezpieczonego za osobę niezdolną do pracy (decyzja – akta rentowe ZUS).

W odwołaniu H. K. nie zgodziła się ze wskazaną decyzją uznając ją za krzywdzącą. Skarżąca wskazała na występującą w orzecznictwie organu rentowego rozbieżności w zakresie wniosków co do oceny stanu jej zdrowia, powołując okoliczność odmiennej treści orzeczenia lekarza orzecznika oraz Komisji Lekarskiej. Skarżąca podniosła nadto, że stan jej zdrowia w dalszym ciągu nie uległ poprawie oraz że leczy się u lekarzy specjalistów neurologa, nefrologa, kardiologa, chirurga naczyń, ginekologa, psychiatry, gastrologa oraz ortopedy (odwołanie – k. 2-5 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie - k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

H. K. w dniu 20 marca 2012 roku złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczona była uprzednio uprawniona do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w okresie od dnia 1

czerwca 2000 roku do dnia 31 lipca 2004 roku. Następnie od dnia 1 sierpnia 2004 roku przyznano jej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą otrzymywała do dnia 29 lutego 2012 roku.

W ramach rozpoznania wniosku lekarz orzecznik Zakładu dokonał oceny stanu zdrowia ubezpieczonej i w orzeczeniu z dnia 11 kwietnia 2012 roku uznał, że jest ona nadal częściowo niezdolna do pracy, do dnia 30 września 2016 roku. Orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania skarżącej i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej, w tym zaświadczeń o stanie zdrowia oraz wyników badań dodatkowych. W stosunku do orzeczenia lekarza orzecznika Prezes Zakładu zgłosił zarzut jego wadliwości i przekazał sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej, która w orzeczeniu z dnia 6 czerwca 2012 roku nie podzieliła ustaleń lekarza orzecznika i nie uznała ubezpieczonej za osobę niezdolną do pracy. Orzeczenie Komisji zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania skarżącego i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej z przebiegu leczenia ambulatoryjnego i szpitalnego, kart informacyjnych z leczenia szpitalnego w 2012 roku zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących z dnia 27 lutego 2012 roku, wyników badań dodatkowych: badań laboratoryjnych, rtg, densytometria oraz w oparciu o opinię konsultanta ZUS o specjalności z zakresu neurologii z dnia 1 czerwca 2012 roku (vide dokumentacja orzecznicza ZUS). Orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu stanowiło dla organu rentowego podstawę do wydania zaskarżonej decyzji.

Ubezpieczona legitymuje się wykształceniem wyższym, posiada tytuł magistra ekonomii. Przed uzyskaniem prawa do świadczenia rentowego w 2000 roku ubezpieczona świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy w (...) S.A. (...) w L., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach radcy, starszego radcy i specjalisty. Pracowała tam od 1982 roku, wcześniej zaś, bezpośrednio po ukończeniu studiów pracowała w (...) Fabryce (...) na stanowisku stażysty i ekonomisty. Po uzyskaniu świadczenia rentowego ubezpieczona nie była zatrudniona (okoliczności bezsporne).

U ubezpieczonej występuje(...) - (...) oraz (...) T., (...) (...), zespół (...) (...) (...) (...) (...) (...) (...) (opinia – k. 22-23,151-152, 176,223-223v oraz 229 a.s.)

(...)

W opinii datowanej na dzień 8 października 2012 roku biegli psychiatra, neurolog, ginekolog, endokrynolog, chirurg naczyniowy, ortopeda, kardiolog, okulista, urolog oraz gastrolog wskazali, że zdiagnozowane u skarżącej schorzenia ze spektrum ich specjalności w obecnym stanie zaawansowania nie dają podstaw do uznania ubezpieczonego za osobę trwale niezdolną do pracy. Przy czym biegły psychiatra wskazał, iż przed wydaniem ostatecznej opinii na temat stanu psychicznego wnioskodawczyni i jego wpływu na zdolność do pracy widzi konieczność przeprowadzenia badań sądowo – psychologicznych testami diagnozy organicznej (opinia – k. 22-23 a.s.)

W opinii datowanej na dzień 5 marca 2014 roku biegli psychiatra i psycholog, po przeprowadzeniu badań psychologicznych (...) (...) (...) Biegli uznali, iż stan ten nie powoduje niezdolności do pracy zarówno w chwili badania jak i w przeszłości. Stan wnioskodawczyni nie uległ zasadniczym zmianom w stosunku do podania z dnia 8 października 2012 roku, poza jedynie subiektywnym pogorszeniem samopoczucia zgłaszanym przez skarżącą (opinia – k. 75 a.s.).

W opinii datowanej na dzień 24 listopada 2014 roku biegli psychiatra, kardiolog, chirurg naczyniowy, neurolog, okulista, ortopeda, ginekolog oraz urolog wskazali, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy ze względu na(...)Uznali, iż niezdolność ta powstała od dnia 7 maja 2014 roku tj. od daty rozpoczęcia(...) i trwać będzie przez okres 2 lata tj. do 31 maja 2016 roku. Pozostałe stwierdzone schorzenia uznane zostały przez biegłych za poddające się leczeniu farmakologicznemu i kontroli ambulatoryjnej a przez to nie sprowadzały one w opinii biegłych niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym (k. 151-152 a.s.).

Z kolei w opinii datowanej na 12 października 2015 roku wydanej przez biegłych z zakresu endokrynologii, gastrologii oraz nefrologii biegli wskazali, że również schorzenia nefrologiczne powodują u skarżącej niezdolność do pracy w stopniu częściowym. Biegły nefrolog wskazał iż (...)W opinii uzupełniającej z dnia 25 stycznia 2016 roku biegła nefrolog

wskazała dodatkowo, że uznaje istnienie częściowej niezdolności do pracy nieprzerwanie do dnia 1 marca 2012 roku (k. 188 a.s.).

Okoliczność tą potwierdził inny biegły z zakresu nefrologii w opinii datowanej na dzień 27 września 2016 roku. Biegły tej podkreślił, iż w ogólnym stanie zdrowia ubezpieczonej nie zaszła poprawa w stosunku do marca 2012 roku (do lutego 2012 roku wnioskodawczyni była uznana za częściowo niezdolną do pracy). Mimo okresu (...) W tych okolicznościach zasadnym jest uznanie wnioskodawczyni za osobę częściowo niezdolną do pracy nadal w dniu 1 marca 2012 roku. W opinii nefrologa niezdolność ta trwała nieprzerwanie, występowała w trakcie badania sądowo – lekarskiego, a przewidywany okres jej trwania to okres do 30 listopada 2018 roku (opinia k. 223-223v a.s. oraz opinia uzupełniająca z dnia 10 grudnia 2016 roku – k. 229 a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z opinii biegłych lekarzy sądowych i dowody z dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień.

Rozstrzygając w sprawie Sąd Okręgowy oparł się na opinii biegłych nefrologów z dnia 12 października 2015 roku wraz z uzupełnieniem z dnia 25 stycznia 2016 roku oraz z dnia 27 września 2016 roku wraz z uzupełnieniem z dnia 10 grudnia 2016 roku, a także na opinii biegłego psychiatry opiniującego w zespole biegłych w dniu 24 listopada 2014 roku. Wszyscy wskazani biegli przeprowadzili bezpośrednie badanie ubezpieczonej oraz wnikliwie przeanalizowali jej dokumentację medyczną i omówili wpływ zdiagnozowanych u niej schorzeń na zdolność do pracy przy uwzględnieniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji. Biegli z zakresu nefrologii oraz biegły psychiatra opiniujący w dniu 24 listopada 2014 roku stwierdzili u skarżącej niezdolności do pracy, z tym że z powodu (...) niezdolność ta trwała nieprzerwanie po dniu 28 lutego 2012 roku i trwać będzie do 30 listopada 2018 roku. Zdaniem Sądu wnioski zawarte w powołanych opiniach są szczegółowo, a tym samym, wystarczająco uzasadnione. Z tych względów wskazane opinie Sąd uznał za wiarygodne, miarodajne i wyczerpujące, a przez to przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, sygn. II UKN 96/99). Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłych w zakresie ustalenia u ubezpieczonej niezdolności do pracy.

Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy (k. 239-240v a.s.) Na uzasadnienie wniosku dowodowego zgłoszonego w dniu 4 stycznia 2017 roku organ rentowy nie podniósł żadnych merytorycznych okoliczności, ograniczając się jedynie do zakomunikowania stanowiska procesowego. Samo subiektywne przekonanie pozwanego co do stanu zdrowia przy uwzględnieniu wniosków opinii biegłych tego przekonania nie potwierdzających nie uzasadnia wywoływania kolejnych opinii w sprawie. Zaznaczyć należy przy tym, iż stan(...) Sąd miał przy tym na uwadze również orzeczenie biegłego urologa, który opiniował w niniejszej sprawie w dniu 8 października 2012 roku (k. 22-23 a.s.) oraz w dniu 24 listopada 2014 roku, który jak podniósł pozwany organ rentowy nie stwierdził u skarżącej niezdolności do pracy z przyczyn urologicznych. Opinia biegłych (...) Zastrzeżenie organu rentowego w tej kwestii są więc całkowicie niezasadne.

Sąd postanowił nadto oddalić wniosek dowodowy o wywołanie nowej opinii biegłego psychiatry. Opiniujący w sprawie (...) na możliwość uznania ubezpieczonej za osobę niezdolną do pracy. Natomiast wobec uwzględnienia w całości opinii biegłych nefrologów ponowne opiniowanie co do daty niezdolności do pracy przez psychiatrę było bezprzedmiotowe.

W tym miejscu należy również wskazać na stanowisko prezentowane przez Sąd Najwyższy jako dodatkowo uzasadniające nie wywołanie kolejnej opinii wbrew wnioskowi pozwanego. Zgodnie z nim „nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych, czy też opinii instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszej opinii, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych”

(postanowienie z dnia 19 sierpnia 2009 roku, sygn. III CSK 7/09; wyroki z dnia 6 maja 2009 roku, sygn. II CSK 642/08 oraz z dnia 4 sierpnia 1999 roku, sygn. I PKN 20/99). W ocenie Sądu wywołane w sprawie opinie nie spełniają tych negatywnych kryteriów, stan zdrowia skarżącej został bowiem wyczerpująco ustalony w dotychczasowych opiniach biegłych.

Sąd Okręgowy podzielił również pozostałe opinie wywołane w sprawie tj. neurologa, kardiologa, chirurga naczyń, gastrologa, okulisty, endokrynologa oraz ginekologa. Biegli o wymienionych specjalnościach nie stwierdzili u opiniowanej niezdolności do pracy w zakresie schorzeń poddanych ich ocenie ze względu na posiadaną specjalizację. Okoliczność ta nie wpływa na ocenę dokonaną przez nefrologów i psychiatrę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwwołanie H. K. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) – zwaną w dalszej części ustawą, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Stosownie do treści przepisu art. 12 ust. 1 ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Zgodnie zaś z ust. 3 tego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy dokonywaniu oceny stopnia niezdolności do pracy należy kierować się wskazaniem określonymi w art. 13 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy badał przesłankę przywrócenia ubezpieczonej prawa do spornego świadczenia na dalszy okres, tj. czy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty H. K. ponownie stała się niezdolna do pracy, ponieważ była ona uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 28 lutego 2012 roku, a ocena zdolności do pracy przez organy orzecznictwa lekarskiego, a także biegłych sądowych, dotyczyła okresu bezpośrednio po tej dacie. Tym samym chodzi więc o przesłankę ustalenia tego prawa na dalszy okres. Zatem badaniu podlegało samo istnienie u ubezpieczonej niezdolności do pracy. Z tych względów Sąd nie badał pozostałych przesłanek natury formalnej, określonych w przepisie art. 57 oraz art. 58 ustawy.

Kierując się wynikami postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie, a w szczególności wnioskami wywołanych w sprawie opinii biegłych oraz treścią cytowanych przepisów, Sąd Okręgowy wobec spełnienia przez

ubezpieczoną przesłanki niezdolności do pracy, ustalił H. K. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od daty jej wstrzymania tj. od dnia 1 marca 2012 roku. Biegli nefrolodzy wskazali, że zdiagnozowane u(...)daje podstawę do uznania ubezpieczonej za osobę niezdolną do pracy w stopniu częściowym, nieprzerwanie od dnia 1 marca 2012 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

Co istotne obydwaj nefrolodzy opiniujący w sprawie, których wnioski stanowiły podstawę dla oceny zasadności żądania odwołania formułując wnioski co do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej odnieśli się przebiegu schorzenia, sposobu jego leczenia oraz jego wpływu na ogólny stan zdrowia wnioskodawczynie w sposób jak najbardziej prawidłowy. Sąd nie znalazł podstaw do ich kwestionowania. Dalej podkreślić należy, iż wszystkie opinie wydane w sprawie pozostają zgodne co do wniosków końcowych. O ile bowiem niezdolność do pracy powodują u wnioskodawczynie obecnie (...)który uległ pogorszeniu po dniu 7 maja 2014 roku, o tyle inne schorzenia nie powodują tej niezdolności. Biegli nefrolodzy oceniali zaś stan ubezpieczonej w toku postępowania sądowego, Zakład nie powoływał w szczególności konsultanta o takiej specjalności w toku postępowania orzeczniczego. Zatem pod tym kątem stan wnioskodawczynie nie był wcześniej oceniany, zaś wywołane w toku postępowania opinie specjalistów z zakresu nefrologii są całkowicie zgodne.

Reasumując stwierdzić należy, iż ubezpieczona H. K. jest z zawodu ekonomistką, wykonywała pracę umysłową – ekonomisty, radcy, specjalisty i aktualnie, związany ze(...)stan zdrowia istotnie ogranicza jej zdolność do pracy zgodnie z kwalifikacjami. Kierując się wynikami postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie, a w szczególności wnioskami biegłych nefrologów i psychiatry oraz treścią cytowanych przepisów oraz art. 100 ust. 2 ustawy Sąd Okręgowy ustalił H. K. prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2012 roku do dnia 30 listopada 2018 roku, tj. na od dnia następującego pod dniem ustania prawa do renty ustalonej przez ZUS do dnia określonego przez biegłego nefrologa.

Z tych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie powołanych przepisów oraz artykułu 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł na treści art. 98 § 1-4 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1348), obowiązującego w dniu wszczęcia postępowania w sprawie. Kwota 240 złotych stanowisk 6- krotność stawki minimalnej i przyznana została z uwagi na charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.